

BRATRSTVO | 1

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ | r.č. 46/2005

PÍSEŇ
V KOSTELE

Cesta do
Santiago

Futsal

International
church of
prague

Úvodník — Milí čtenáři!.....	Filip Keller.....	2
Biblická úvaha — O rozsěvači (Mk 4,1-9).....	Aleš Mostecký.....	4
Píseň v kostele — Je líbo žalm?.....	Jan Keřkovský.....	5
• Potřebujeme neustálou obnovu.....	rozhovor s L.Moravetzem ...	6
• Pohled konzumenta	Vojta Máca.....	7
• Anketa.....		8
Rozloučení se Zuzanou Navarovou.....	Samuel Titěra.....	9
Bratry, sestry potkávám — ICP.....	Samuel Titěra.....	10
Cestopis — Cesta do Santiaga	Dobra a Jan Krupovi.....	12
Moje oblíbená biblická pasáž - Iz 43, 1-7	Pavel Vychopeň.....	13
Ahoj Eliško!.....	Šimon	14
SMS recenze.....		14
Milý Šimone.....	Eliška.....	15
Slovníček (ne)použitelných vět		18
Mezinárodní setkání mládeže ve Flossenbürgu.....	Jan Hrudka.....	16
Mladá česká proza — Petra Hůlová	Benjamin Skála.....	18
Nápadník — Domovní mládeže	Vojtěch Veselý.....	19
Rozhovor se Samuelem Benešem.....	Tomáš Groll.....	20
Ucho velkého bratra - Veselá Zubatá.....	Michal Samiec.....	22
Futsalový turnaj v Kutné hoře.....	Tomáš Groll.....	23
Recenze — Modlitby.....	Marie Medková.....	24
Ekumenický kalendář - Albert Schweitzer.....	Pavel Prejda.....	24
Hudba — Nechte stříkat endorfiny i ušima.....	Martin Čech.....	25
Bylo, bude	fk.....	26
Píseň — Protekce.....	Daniel Henych.....	27

MILÍ ČTENÁŘI

Filip Keller

ÚVODNÍK

právě jste vzali do rukou první číslo dalšího ročníku Bratrstva. To je prima. Po ctnostech a neřestech a předsudcích z minulých ročníků se chceme letos zabývat tématy: píseň v kostele, angažovanost v politice, obraz, den oddělený, apod. K nim chystáme vždy více pohledů, anketu včetně názorů čtenářů (můžete se připojit!). V každém čísle byste se měli dozvědět něco o studiu na různých vysokých školách prostřednictvím rozhovorů se studenty, o mladých českých autorech, o všelijakých kapelách. Budete mít možnost seznámit se s různými křesťanskými společenstvími. Inspiraci třeba naleznete v dopisech již „zadaných“. Místo bude také pro podněty k zamyšlení i k pousmání.

Vstup do každého nového ročníku a jeho příprava s sebou vždy nese nové výzvy. Hovoříme nad tématy, kterým se chceme věnovat, nad stylem, grafikou.

Také přemýšlíme nad tím, kdo jste vy, tj. jaké čtenáře Bratrstvo má a pro koho a jak bychom ho chtěli psát. Na některé otázky odpověď nalézáme, jiné zůstávají otevřené. Otevření určitě chceme zůstat vašim názorům. Budeme rádi, když nám napíšete, co vás zaujalo, co vás nebaví. Pište pro ostatní, co sledujete - formou SMS recenzí, co děláte - formou zpráv, co vás zajímá - formou komentářů, příspěvků. E-mailem nebo poštou.

PS: Letos došlo k zásadnější změně ve složení redakčního kruhu. Práci v Bratrstvu ukončil Zdeněk Šorm, který byl redaktorem a grafikem Bratrstva od jeho porevolučního zrození (1990). Posledních pět let Zdeněk také redakční kruh vedl a Bratrstvo se hodně věnoval. Skončila i Marie Stolařová, technická redaktorka, pro kterou bylo Bratrstvo milou náplní práce. Oběma patří: Díky! •

Foto: Tomáš Vokaty

„JE HLOUPÉ SE BÁT TOHO, ČEMU SE NELZE VYHNOUT.“

Opět začal učit u moře. Shromáždil se k němu tak veliký zástup, že musel vstoupit na loď na moři; posadil se v ní a celý zástup byl na břehu. Učil je mnohému v podobstvích. Ve svém učení jim řekl: „Slyšte! Vyšel rozsévač rozsívat. Když rozsíval, padlo některé zrno podél cesty, a přiletěli ptáci a sezobali je. Jiné padlo na skalnatou půdu, kde nemělo dost země, a hned vzešlo, protože nebylo hluboko v zemi. Ale když vyšlo slunce, spálilo je; a protože nemělo kořen, uschlo. Jiné zase padlo do trní; trní vzrostlo, udusilo je, a zrno nevydalo úrodu. A jiná zrna padla do dobré země a vzházela, rostla, dávala úrodu a přinášela užitek třicetinasobný i šedesátinasobný i stonásobný.“ A řekl: „Kdo má uši k slyšení, slyš!“ •

Marek 4,1-9

O ROZSÉVAČI

Aleš Mostecký

Kolikrát si člověk posteskuje, jak málo lidí pozná onu úžasnou sílu, která je uložena ve víře. Jak málo z těch, kdo se setkali s křesťanstvím, pochopí důležitost vztahu k Bohu. O kolik dobrého se ochuzují. Třeba ti sympatičtí chlápci, s nimiž jsme debatovali před měsícem do noci v podniku za rohem. Škoda, že se nepřišli do kostela ani podívat, a přitom to byl tak hluboký duchovní rozhovor.

To ten mladý pár, co sedával v předposlední řadě vpravo, to bylo něco jiného. Chodili pravidelně, i na střední generaci. A když jim to nebylo hloupé, chodili by snad i s dětmi do náboženství. Kolik ti toho museli načerpat! Ale už se delší čas neukázali. Že už by to bylo víc než dva měsíce? Tolik nadšení, jako měli oni, snad nedá dohromady zbytek našeho sboru. No jo, měli ...

Nebo spolužáci. Když jsem je zval, aby se přišli podívat na jednu skvělou akci, tak se jeden s úšklebkem zeptal: „A ty tam musíš?“ Další se začali pochechtávat. Zkusil jsem jim to vysvětlit, že to není povinnost. Nevím, zda se to povedlo. Nedorazil ani jeden, i když se tu a tam ptali na něco, co je z mého výkladu zaujalo.

Připomínají vám ty stesky něco? Je to skutečnost, v níž jsme sami namočení. A když si člověk vezme do ruky Bibli,

aby se trochu potěšil, přečte si o misijních úspěších apoštolů a o rozmachu první církve, pocit vlastní neschopnosti druhé oslovit se ještě prohloubí. Co když ale dojde na podobenství „O rozsévači“?

Ježíš už nějaký čas putuje Galileou, káže, uzdravuje. Pocit blízkosti Boží se sype shůry jako zrno z ruky rozsévače. Padá a padá – a dopadá. Sype se – a všude ho leží plno. Kdekdo slyšel, viděl, v zástupu chválil Boha. Ale opravdu s Ježíšem je stále jen ten malý hlouček učedníků. Ostatní si poslechnou, podebatují. Ale zrno dopadlo na nábožensky udusanou půdu a ani nevzklíčilo. Jiní se párkrát objeví, ale jejich zájem brzy zchladí další události. Nebo ho sežehne žár jiné Superstar? A další jsou zardoušení tíhou toho všeho, co jako věřící musí, trní povinností je drásá tak, že se všeho raději zbaví. Kde nic, tu nic – jen

ten malý hlouček učedníků.

Má nás těšit, že nebyl žádný „zlatý“ věk, kdy dát druhým zhlédnout skvělost víry bylo snadné? Že dokonce Ježíš své první učedníky musel utěšovat, aby nezmalomyslněli?

I to na nás může zapůsobit. Ale on je tu ještě závěr: „A jiná zrna padla do dobré země a vzházela a rostla, dávala úrodu a přinášela užitek třiceti i šedesáti i stonásobný.“ •

PÍSEŇ V KOSTELE

Je libo žalm?

Jan Keřkovský

Zpívejte Hospodinu píseň novou, volával náš farář na začátku bohoslužeb a pak jsme zpívali první píseň: obvykle to byl hit tak ze šestnáctého, sedmnáctého století. Naše songy mají trochu po sezóně, zdálo se mi: možná se tenkrát v hitparádách držely na špičce, ale říkat jim dneska „píseň nová“, to chce odvahu... Dneska už vím, že ta „novost“ není v datu výroby, ale v něčem jiném. Ale tehdejší smíšené pocity si ještě pamatuju. Taky je míváte?

popěvky asi zpívat nebudeme a tvrdší rock se v kostele taky sotva tak hned uchytí. Když jsem napsal, že se jeden sbor vrhl na módní líbivky, myslel jsem tím líbivky z konce 19. století: móda je v církvi trochu setrvačná záležitost a pěkné je zpravidla to, co se dělo, když jsme byli mladí.

Však počkejte, až budoucí mládež odsune mezi starou veteš to, co vy zpíváte rádi...

Ej nuž tedy, začíná ve zpěvníku jedna sloka: autor měl zrovna slabší chvílku. Však

Jistebnický
kancionál,
pol. 15. stol.

Na začátek bohoslužeb patří žalm, pravil jeden pedagog. Spousta písní vyjadřuje nějaký pocit nebo líčí, co bychom měli dělat, ale my máme na začátku zpívat o Bohu: o tom, co pro nás udělal, co nabízí, co žádá. Tak proto žalmy, pravil ten pedagog: protože v nich je to skoro tuťovka, že se neutopí v pocitech a budou mluvit o Bohu.

No jo, ale taky byl jeden sbor, kde jiný pedagog dával zpívat jen a pouze žalmy. Asi to myslel dobře, ale když umřel, sbor se vrhl na módní líbivky a o žalmy ani nezavádl. Když jsem tam kázal a chtěl zařadit žalm, varoval mě: můžeš, ale budeš si ho zpívat sám.

Během bohoslužeb mají zaznít písně ze všech období dějin hudby, pravil jiný pedagog. No ze všech asi ne: neandrtálské

ji mívají i dnešní autoři. Ale stejně vám řeknu – máme ve zpěvnících hotové poklady. V těch starých (nelžu!) i v nových (taky nelžu!): tedy pokud se drží bible a přitom dovedou zpívat o životě. Těm starým jsem přicházel na chuť postupně a dlouho. Naše nové jsem ocenil, třeba když jsme kdysi v Německu na brigádě zpívali o nastydlem Eskymákovi nebo jásavou *gloria viktoria vídevidevid bum bum* (nelžu!).

Tak zpívejte, co se vám líbí, a strihněte si občas i něco, co se líbilo křesťanům v roce raz dva. Někdy nic moc, ale někdy perly (nelžu). Když je básník prorok a muzikant umělec, máte šanci prožít v písničce cosi velkého. Asi ne vždycky, ale někdy jistě: tak si to nenechte ujít. •

rozhovor s **Ladislavem Moravetzem**, celocírkevním kantorem

ptal se **Samuel Titěra**

V čem se podle tebe liší „duhovní“ píseň od „světské“?

Je to především v textu, ve kterém je vždy dobře rozpoznatelný adresát, tedy komu zpíváme – což je u křesťanských písní Hospodin. Co se týká hudebních prvků, jako melodie, rytmus, harmonizace, způsob doprovodu, úpravy a provedení, tak zde nějaké vymezení nebo ohraničení duchovní písně vůči světské bylo vždy jen relativní, platilo jen v určitou dobu. Církevní a světská hudba se vždy navzájem ovlivňovaly. Církev se musela učit tento fenomén regulovat, neboť ne vše, co přicházelo ze světa, bylo pro ni přínosné. Tím ale netvrdím, že postoje církve vůči hudebnímu vývoji byly vždy správné.

Jak se jako celocírkevní kantor díváš na současnou situaci církevního zpěvu v ČR?

Vedle míst, kde se zpívá celkem dobře, existuje řada sborů i kazatelských stanic, kde zpěv zkomírá a kde se zpívá jen zúžený repertoár písní. Máme málo doprovazců společného zpěvu, z nichž většina jsou starší lidé. Máme málo pěveckých kroužků (smíšených, dětských, mládežnických, seniorských), které by pravidelně účinkovaly při bohoslužbách. Spoléháme na hudební nadání farářů, kteří často musí forsírovat na své hlasivky, aby vedli společný zpěv. O tyto věci by se mohli starat např. lidé s hudebním vzděláním.

Pracuje se na novém zpěvníku. Jsou vůbec potřeba nové písně?

Myslím, že ano. Každá doba přináší nová témata, nové melodie a způsoby doprovodu, nové formy písní a jiných liturgických zpěvů. Tato inovace by se měla promítnout i do církve. Nový zpěvník tuto možnost nabízí. Nová píseň by měla

oslovit, tím myslím, že by neměla být bez výrazu a bez hloubky.

Co bychom my, jako evangelická církev, ve sféře duchovní písně potřebovali?

Především bychom potřebovali oživit hodnoty, které jsou spojeny s naší reformační tradicí. Někdy se mi zdá, že našemu zpěvu chybí větší vnitřní motivace. Musíme také pamatovat na pravidelné cvičení nových písní při bohoslužbách, neboť zde se shromažďuje celý sbor, celé pěvecké těleso.. Církevní zpěv vyžaduje neustálou obnovu, mělo by se o něj permanentně pečovat, čistit ho od různých nánosů, aby nedocházelo k vytváření špatného „podhoubí“, které může pak vést k různým „diagnózám“ společného zpěvu.

Pak bychom mohli využít i jiné liturgické zpěvy než jsou písně, např. zpívané aklamace, krátké tematické refrény, antifony ke čtení z Písma, psalmodie.

**Jistebnický
kancionál,
pol. 15. stol.**

Můžeme se někde poučit?

Ano. Novým pěveckým a liturgickým praktikám se můžeme přiučit v blízké i v široké ekumeně. Ta je pro naši církevní hudbu spolehlivějším inspiračním zdrojem než světská kultura.

Mohou podle tebe hrát roli bohoslužebné hudby písničky doprovázené na kytaru?

Určitě ano, i když kytara má omezené doprovodné možnosti oproti varhanám nebo klavíru. Je sice vhodnější pro tzv. moderní rytmické písně, ale pokud ve sboru není varhaníků, může být pro shromáždění dobrou harmonickou oporou.

Jaké období církevní hudby máš nejradši?

Jako církevní hudebník jsem fascinován bohatstvím církevní hudby, a to proto, že přináší mnohostranné vyjádření víry křesťanů z různých dob a míst. Každé období, každý autor hudby a textu klade důraz na něco jiného. Každá epocha má svou osobitou zvukovou i výrazovou krásu, která vynikne právě v té pestrosti. To se mi na církevní hudbě nejvíce líbí.

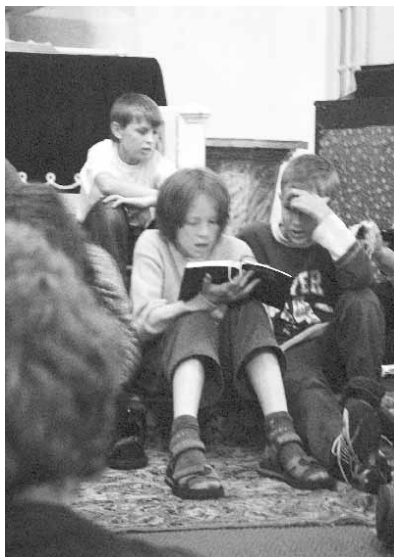
Je ti v našich kostelech něco protivné?

Ano, že se evangelíci někdy neumí před bohoslužbami ztišit a pak naše bohoslužby začínají hlukem, který mi připo-

míná hluk z nádražní haly. Do hluku se blbě hraje úvodní preludium... A navíc to pro nás není ta nejlepší vizitka.

Co se dá v konkrétních našich sborech udělat pro zkvalitnění bohoslužebné hudby?

Hledat lidi, kteří by se mohli pro tuto sborovou činnost angažovat, motivovat je, posílat je na různé kurzy a vzdělávání, která naše církve nebo jiné církve nabízí. A pak nezapomínat jim alespoň symbolicky projevat vděčnost. •

POHLED
ÚČASTNÍKA

Některé písničky přímo svádějí k spánku, zvláště pokud pan farář oznámí: „Budeme zpívat píseň 198, od sloky 1 do 8 a od 10 do 19.“ Těch je naštěstí menšina, jiné písně přímo evokují k tanci, vedou k zamyšlení nad biblickým textem, dodávají odvalu, další můžou navodit smutek, radost, zlost... Píseň je pro mne víc než jen text přednesený v různé hlasové výšce a délce, je jaksi „kontrastnější“, má větší „rozměry“ – ač se to tak nestává, můžete dát veselým slovům temnou, smutnou melodii a naopak. V tom vidím sílu písniček, ve spojení textu s hudbou, dobrý text s dobrou hudbou můžou tvořit výbornou písničku, nevnímám jen to slovní sdělení, ale píseň jako celek – tedy melodii, rytmus, rychlost, hloubku či výšku tónů a samozřejmě pocity z textu. Někdy mi písnička dá více než kázání, nebo díky ní pochopím jeho smysl, či mi doplní mezeru, kterou kázání zanechalo. Jindy je písnička jako modlitba, nacházím v ní odpuštění, milost, novou víru. Ne vždy mi dá odpověď, někdy se právě táže, dává otázky a já pak musím hledat, přemýšlet. A pak, píseň si zapamatuji snadněji než slova Bible a tak se stane, že v nějaké bezradné situaci mi naskočí slova písničky, jejíž text dodá nápad jak a co dál.

Vojta Máca, pravidelný návštěvník bohoslužeb

ČÍM JE PRO VÁS PÍSEŇ V KOSTELE?

Jean Calvin, 1509-1564 (reformátor ve Švýcarsku, právník, teolog)

Pokud se zpívá tak důstojně a přiměřeně, jak se to před tvářící Boží a andělů sluší, tak zpěv dodává na jedné straně svatému dění důstojnost a půvab a na druhé straně slouží k tomu, aby probudil srdce k opravdové horlivosti a k pravé vroucnosti v modlitbě. Je třeba se jen mít důkladně na pozoru, aby ucho nevěnovalo více pozornosti melodii, než srdce duchovnímu smyslu slov!

Často se nechám unášet melodií – pomáhá mi modlit se. Jindy překvapí trefná slova. Rád mám písně starší i nové, pokud mají dobrá slova a jsou kvalitně interpretovány.

Pavel Klinecký, 50 let (evangelický farář, člen Synodní rady)

Píseň je jedna z nejdůležitějších částí bohoslužeb. Neverbálně a "nadverbálně" dotahuje evangelium tam, kam ono patří – do srdce, do žil, do krve.

Martin Fendrych, 48 let (komentátor časopisu Týden)

Málokdy radostí. To jen ty fakt staré kusy. Štvou mě všechna ta „rozvlažení“ a „splývající rosy Hermon“, umělá zbožnost. Chybí mi nové písně, dnešní, aspoň tak moderní, jako byl Jiří Třanovský (1592 – 1637)

Petr Forman, 40 let herec, loutkář

Pokud se tím míní písně kolektivní, je to pro mě především oslava společného zážitku a okamžiku. O to silnější, že se při ní v akusticky často dokonalém prostoru mísí hlasy školené, neškolené, ale třeba i marně školené.

Jaroslav Hynek, 34 let (YMCA v ČR)

Pro můj typ spirituality málem, obecně mám však hudbu rád. V kostele zpívám na playback jaksi „dovnitř“ a vnímám ostatní.

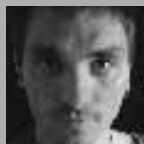
Radim Žárský, 32 let (seniorátní farář pro děti a mládež)

Někdy pouhou záplachtou děr v bohoslužbě. Jindy zase skvělým „lepídem“ společenství a úžasným prostředkem oslavy Boha.

Jarda Svoboda, 38 let, kapelník Trabantu

Vycpanou vlaštvou v přírodopisném kabinetu. Přípomínkou zašlé hudebnosti Čechů a Moravanů – tedy pokud jde o ty dávné písně z kancionálů.

Jan Balík, 39 let (kněz, ředitel Sekce pro mládež ČBK)

Někdy modlitbou, vyznáním, útěchou, otázkou. Jindy vyjádřením pocitu nebo odkaz předků. Někdy také jen příjemné zpestřování bohoslužeb. — **Betty, 17 let, Hlinsko** Píseň je pro mě rozmluvou s Bohem a především chválou.

— **Katka, 24 let, Olomouc** Jedním z mála míst, kdy se můžu zapojit. Modlitba. Chvilí utrpení pro hudební sluch. Čas, kdy můžu vyjádřit radost víc než pouhými slovy. — **Marie, 22 let, Nový Bydžov** Píseň je pro mě

společné zpívání modliteb Bohu. Je to aktivní spoluúčast na bohoslužbách. Bez zpěvu bych si už asi bohoslužby nedovedla představit. — **Miriam, 15 let, Olomouc** Nudou, bezmyslenkovitostí, utrpením, estetickým zážitkem,

modlitbou, radostí, mystickým zážitkem. Chvilí pro přemýšlení, — spojení s těmi, kteří zpívají se mnou i s těmi před námi — pěkné, povzbuzující, nerosozumitelné texty (i melodie) — zazpívám si. — **anonym** Jakási modlitba vyjadřující vztah k Bohu — buď jako chvála, prosba či dík. Někdy je mi píseň

povzbuzením v těžkých chvílích. — **František, 18 let, Polička**

Otázka do dalšího čísla: „Jak se angažujete v politice?“

Odpovědi pošlete na adresu bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 20. 1. 2005. Uveďte jméno, věk, město odkud pocházíte.

ROZLOUČENÍ

DOBROU NOC

Samuel Titěra

Už dlouho se ptám přátel, jaká musí být dobrá písnička. A dnes mi ta otázka splynula s hledáním slov pro vyjádření podstaty písniček paní Navarové. Je to smutné hledání, stokrát raději bych si poslechl jednu novou písničku, než psal o těch hotových.

Písnička musí být milenkou. Milenkou jazyka a řeči, hravou, citlivou, věrnou a vynalézavou. V tom, jak jemně dokázala Zuzana Navarová s přáteli spojit nitky různých kultur a jazyků v hudbě i slově však není nevěra. Láska smí a musí v rozdílných chvílích umět mluvit různými způsoby. I když stojí zdánlivě cizorodé zlomky různých jazyků vedle sebe, žádná z řečí není zrazována zraňováním, ohýbáním do předem daných forem, zneužitím „jen pro efekt“. A v tom je věrnost.

Hravost se zvláště váže s nehraním si na něco. Humor dává nadhled, odstup, a tím i ukazuje na dospělost. A potají dodává váhu všemu vyřčenému.

Protože v legraci není prostor pro předstírání. Vynalézavost v lásce je pak svázaná s citlivostí a tázáním. V jazyce také. Cit pro vnitřní rým je na textech posledních písniček paní Navarové asi nejcennější — dělá z plátna krajkou.

Skoro ve všech jejích písničkách je schován nějaký ptáček. Modlím se za to, aby nová andělská křídla splnila Zuzaně Navarové jeden z jejích tajných snů. Lajla tov, slavíčku.

Zuzana Navarová de Tejada zemřela ráno 7. 12. 2004 po těžké nemoci.

Zuzana Navarová,
Sjezd mládeže,
Vsetín 2003

INTERNATIONAL CHURCH OF PRAGUE (ICP)

Peroutkova 57, Praha 5

Samuel Titěra

BRATRY,
SESTRY
POTKÁVÁM...

Nomen omen. Jde o církev, poněvadž shromáždění se konají ve jménu Ježíše Krista. Bohoslužebným jazykem je angličtina. Vyznávání Boha, společenství jednoho s druhým a svědectví světu jsou tři úkoly, od nichž se zaměření církve odvíjí. Vznik ICP se datuje do roku 1988, kdy se malá skupinka scházela na Britské a Americké ambasádě ke společným modlitbám. Ta se pak na Letnici 1991 změnila na interdenominální, nezávislou a autonomní církev. ICP má v Praze – tedy i na světě – jediný sbor a je otevřená spolupráci s ostatními křesťanskými církvemi, zejména českými.

Když jsme v neděli ráno chvíli po desáté hodině na Andělu nastoupili do autobusu, strnul jsem. Nebylo slyšet českého slova, přestože bylo ve voze neobvykle živo. Alespoň bylo jasné, že jedeme správně a kde máme vystoupit.

Bohoslužby ICP se konají v adventistickém kostele v Radlicích. Stavba je moderní, foayeru vévodí zvláštní instalace z barevných kamenů (zřejmě Kristus a apoštolové). Hned ve dveřích jsme byli přivítáni pokynutím hlavy a od služby konajícího bratra jsme dostali program bohoslužeb, týdenních akcí a další upoutávky, vše pěkně barevně vytištěné a složené jako sešitek. Vplouváme do anglického světa.

Hlavní sál má podobu mírně se svažujícího amfiteátru. Přes jednu stěnu se velkými okny otevřel pohled na zlatnoucím listí stromů v parku. Nikde není žádná kazatelna, vpředu řada mikrofonů, nad středem "jeviště" visí promítací plátno. To s pomocí dataprojektoru nahrazuje zpěvníky – text písně se promítá přímo doprostřed, sloku po sloce, pěkně podle toho, co se zrovna zpívá. Nikde na dohled není žádný svátostný předmět či kříž, takže ani přítomná technika nevedí. Do půlkruhů soustředěné lavice jsou ča-

louněné krásným a měkkým červeným sametem. U každého místa jsou k dispozici malé kartičky-dotazníky, na které můžete napsat své národnosti a přání, aby Vás pastor nebo jeden z diakonů kontaktoval, případně i prosbu o modlitbu. Odevzdává se to do pytlíku se sbírkou. Při prohlížení materiálů si všímám, že součástí vstupního sešitku je i pomocný "formulář" ke kázání – vedle citace z Písma je zde i několik otázek s připraveným místem pro odpověď vyplývající z kázání, např. *odkud se ve mně bere světlo, které mám nést do světa?* (správná odpověď pak opravdu v kázání zazněla).

Celá bohoslužba je zahájena zpěvem – zpívá se ve stoje, k tomu hraje kapela – kytary, flétny, klávesy. Spolu s ní vede zpěv několik trénovaných zpěváků. Všechny písně mají podobný charakter – jsou živé, melodicky zajímavé, moderní. Naprosto převládá poloha chval a vyznání (angl. *worship*). Žalmová parafráze nezazněla. Při zpěvu a při modlitbě asi tři lidé v kostele zvedají ruce otevřenými dlaněmi vzhůru, jiní stojí klasicky pokorně s rukama sepjatýma.

Dalšími částmi bohoslužeb jsou ohlášky (pěkně dlouhé, kromě hojných pozdravů zazní i výzva, aby nově příchozí, pokud chtějí, povstali a představili se). Nenačázíme k tomu odvalu.

Následují další písně, proložené čtením z Písma k tématu kázání. Pak přichází (poprvé dopředu) farář v elegantním obleku a okamžitě na sebe poutá pozornost. Působí jistě, příjemně, pozitivně. Hned podle prvních slov je poznat, že je zkušený řečník, jak po stránce hlasové techniky, tak i výstavbou projevu. Kázání o soli, světle a městu nahoře ležícím začíná konkrétní otázkou po zkušenostech s vypnutým proudem. John Waldrop mluví srozumitelně, pestře a k posluchačům; k papíru na stojánku se obrací jen jakoby pro ujištění. Pokud jste zvyklí poslouchat angličtinu, rozumíte každé slovo.

Velmi zajímavý je mimochodem vztah mezi textem kázání a životními důrazy členů církve. Druhý pastor sboru Mike Yurkovich sám sebe při představování označil jako misionáře. Nejdřív bych měl tendenci se trochu naježit – jakže? americký misionář v Evropě? tak milý a skromný (skoro plachý) člověk? Jenže jde o pojetí misie jako životního úkolu – jde nám o to být misionáři kdekoli ve světě (třeba doma). Pokud mohu říci, nijak nepřijemně se to neprojevuje. Stydím se za prvotní nedůtklivost. Jak často právě evangelíkům důraz na misií chybí! Bude zajímavé hledat cestu k rozhovoru na toto téma.

Domů odcházíme nakonec bez kávy. Ještě jsme stihli pozdravit některé známé Čechy, kteří sem také chodí (aby té angličtiny nebylo příliš). Celé bohoslužby působily velice přátelsky – bez liturgie bylo málo toho, čemu by příchozí nerozuměl nebo to nechápal (teď myslím hlavně co do smyslu; nerozumět jazyku je jiná věc). Co jsem silně postrádal, byla slavnostnost, vážnost, obřadnost.

Rozhovor po bohoslužbách

O prostředí v ICP jsem si povídal s Kayti Selby. Ona i její muž pracují v Praze jako učitelé. Asi nejvíc je na ní nápadná přímost, laskavost, otevřenost a pochopení pro rozdíly v prožívání a vyjadřování.

Proč jsi se rozhodla právě pro ICP? Mělas' i jinou možnost?

Ano, v Praze je několik anglicky mluvících církví. Tam jsem se šla porozhlédnout, když jsem poprvé přijela do Prahy. I když ICP není moc podobné tomu, na co jsem byla zvyklá, cítila jsem, že tu najdu to nejlepší pro sebe a svoji rodinu – protože mají nedělní školu. To bylo pro mne moc důležité, tak jsem se rozhodla.

Je ti způsob, jakým v ICP probíhají bohoslužby, příjemný? Nalézáš to, co bývá od kostela očekáváno?

Je mnohem uspořádanější než bohoslužby ve sboru, do kterého jsem chodila v Anglii. Určitě také mnohem tradičnější.

Mně naopak bohoslužby připadaly velice přátelské, neuspořádané a svobodné.

(Smích) No, v našem sboru nebyla vůbec žádná "struktura" – hlavní byly chvály, které mohly trvat libovolně dlouho, a kázání. K chválám se mohl kdokoli připojit, někdo i tančil... Takže to bylo rozdílné. Chvály v ICP znamenají čtyři písničky, pak modlitba, přivítání. Je v tom nějaký pořádek.

Já měl spíš pocit, že v tom moc pořádku není.

Asi ano. Není to příliš svázané, to se mi na tom líbí.

Co je podle tebe nejdůležitější součástí bohoslužeb?

Nemůžu takhle říct, co je nejdůležitější. Zprv je to dobré kázání: přinášející nějakou výzvu, kázání, které mě donutí přemýšlet. A druhá věc jsou chvály a já chci obojí. Je to pro mě stejně důležité, takže jsem hledala prostředí, ve kterém je prostor pro chvály a dobré kázání.

Jak cítíš rozdíly v projevování pocitů – někteří lidé stojí se sepjatýma rukama, hlavu skloněnou, jiní velice otevřeně se zvednutými dlaněmi...? Nevadí ti projevovat svoje city?

Připadám si svobodná v tom, že můžu vzývat Pána tak jak chci, i když vím, že druzí lidé ve stejném společenství to mohou cítit zase jinak. To si myslím, že je na ICP to pěkné – je to mezidenominační církev. Počítá se s tím, že každý přichází z jiného prostředí, z jiných tradic, které si s sebou nese. A měli bychom mít možnost to vyjadřovat.

Chybí ti v ICP něco?

Asi větší prostor pro chvály a modlitbu.

CESTA DO SANTIAGA JE CESTOU OBYČEJNÝCH LIDÍ, MŮŽE JI JÍT KDOKOLIV.

CESTOVÁNÍ

(Paolo Coelho – Poutník)

Dobra a Jan Krupovi

Aniž bychom znali tento výrok brazilského spisovatele, rozhodli jsme se poslední úsek středověké svatojakubské cesty do Santiaga de Compostela absolvovat. Nebylo to rozhodnutí ze dne na den, zrálo v nás nějakou tu dobu a uspíšil ji i finanční příspěvek našeho sboru. Půl století života asi stojí za malé zamyšlení a taky hledání, jak s tím časem, co nám zbývá, naložit. A tak vybavení informacemi Zdeňka Susy, jeho knihou *Ultreia*, kopiemi informací o Španělsku, špatnou schopností domluvit se jinak než česky, ale s velkým očekáváním vyjíždíme dne 18. 7. 2003 autobusem společnosti Eurline z Brna, abychom se sem 8. 8. 2003 opět šťastně vrátili. Mezitím nás ještě čeká asi 320 km pěší chůze z Leonu do Santiaga a tři dny u Atlantského oceánu „na konci světa“ – Finis Terra, kam už ale dojíždíme autobusem. Obsah cesty na tři řádky – ale to, co jsme zažili a prožili, zpracováváme ještě dnes. Je to těžko sdělitelné. Něco se nám podařilo zachytit v cestovním deníku, jehož úryvky nyní předkládám.

neděle 21. 7. – 1. den v Leónu:

(...) Konečně smýváme v teplé sprše tři dny starou špínu a vyrážíme do města. Úzké uličky pohlcejí nastávající vedro a příjemný místní park se nám stává útočištěm. Ukazuje se, že nás cesta dost unavila, usínáme oba na lavičkách. Pak procházíme znovu město, jsme účastníky mše v jednom z menších kostelů. Zvykáme si, že nerozumíme nikomu a nikdo nerozumí nám. Vracíme se do tělocvičny. Na velkém dvorku se podivným způsobem pohybuje, či spíše přemisťuje, neméně podivný stařík – poutník. Zřejmě, aby překonal bolesti kloubů, vždy naprázdno několikrát zabere a pak se rozeběhne, aby se dostal do kýženého místa na druhé straně. Většinou ho to

ale zanechá trochu bokem, a tak musí celý proces opakovat. Působí to poněkud bizarně. A v tělocvičně na matracích leží různě našponovaní lidé na pokraji svých sil. Kdo mluvil o dovolené?

středa 23. 7. Santa Catalina – večer

(...) Dáváme si s Helenou (profesorkou z Rakouska) sklenku vína – tentokrát platíme my a přidáváme sýr a tři kolečka ostrého salámu. Ptám se Heleny, co jí vedlo k této cestě. Bylo prý to její přání. Chtěla poznat novou zemi a kulturu. Kromě toho je jí 52 let – ocitla se na jakési křižovatce života. Děti už má velké, je dobré si promýšlet některé věci. Shodujeme se s ní. I v tom, že původní poutníci v pravém slova smyslu jedli na pouti určité střídměji. A my si užíváme – španělské víno ve španělské hospodě!

čtvrtek 24. 7. El Aceba

(...) Odpoledne přicházíme do nádherné

kamenné vesnice. Udržované domy mají prozatím nikde neviděné pěkné dřevěné balkónky, ze kterých konverzují přes úzkou uličku místní stařešinové. Vrháme se ke kašně, pijeme, znovu namáčíme šátky. Je stále ještě horko a také únava se hlásí ke slovu. Jenda jde zjistit, co a jak – u *refugia* (noclehárny) nikdo není, je zamčeno. V místním baru dostává od přítomných mnoho zajisté dobrých rad, ale opět nerozumí. (Dnes mě napadlo, že by se naše cesta mohla klidně jmenovat „Evropou s úsměvem idiota“ – lidé jsou zde velice srdeční, i ve městech nás zdraví, leccos nám s otevřenou tváří říkají a asi i přejí a my se jen přibližně usmíváme...) Teprve na otázku, zda někdo nemluví německy, odpovídá mladá Francouzka. Díky ní se dovídáme, že je refugio zrušené, ale že jsou zde ochotni nás ubytovat za 3€ na osobu v soukromí. Bereme. Je 16 hodin a máme toho dost. Címa je bez oken s šesti postelemi. Sprcha jen se studenou vodou společně se záchodem. I to je ubytování pro *peregrinos* (poutníky).

středa 7. 8. poslední den ve Španělsku

(...) Znovu Santiago. Jdeme do penzionu San Catalina. Paní s námi mluví španělsky – pomalu sice, ale stejně nesrozumitelně. Jediné, co vyrozumíme je to, že pro nás slíbený nocleh nemá. Pak posun-

kem přivolává jinou paní, která zná pár anglických slovíček. Pochopíme, že nám nabízí nocleh u sebe. Co nám zbývá. Procházíme úzkými uličkami rozpáleného

města, v jedné z nich vcházíme do jednoho z domů. Paní volá „mama!“ – představuji si, že nám maminka poskytne svou postel, ale ne. Dům je vlastně penzion se spoustou pokojů. Je nám přidělen malý pokojíček s dvěma postelemi. Má jedinou chybu: jako sušárna je výborná, naprosto se však v ní nehýbe vzduch. Naopak je pěkně vyhřátá odpoledním sluncem. Čeká nás noční peklo.

(...) Autobusem cesta ze Santiaga do Leonu trvá asi šest a půl hodiny. Pěšky nám trvala čtrnáct dní. Z autobusu krajina vypadá jinak. Vidíme ji z nadhledu, vidíme větší úsek. Ale není nad to, si ji oslapat, popotit, očichat, ochutnat. Je to zcela jiný prožitek. A těch setkání. •

MOJE OBLÍBENÁ BIBLICKÁ PASÁŽ

Pavel Vychopeň, ředitele Diakonie ČCE

Iz 43, 1-7 HOSPODIN VYKOUPIIL IZRAELE

Poprvé jsem se setkal s tímto textem před více než třiceti lety. Bylo to krátce poté, co jsem uvěřil Bohu a stal se křesťanem. I když ten oddíl byl prorockým slovem Izraeli jako celku, jako Božímu lidu, mě oslovil osobně a velmi hluboce. Bylo to v situaci, kdy jsem zápasil s otázkou, zda se vydat či nevydat cestou kazatelské služby. A Bůh mně prostřednictvím toho Izaiášova slova řekl: Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj. Neboj se, budu s tebou. Jsem tvůj Bůh a Spasitel. A tak jsem se rozhodl. A mnohokrát, když mi bylo do ouvej, jsem si na ten text vzpomněl, znovu si ho přečetl a znovu prožil to, co tenkrát. Pochopil jsem pak opakovaně, že mi Bůh neslabil život bez potíží a překážek, nýbrž nabídl mi svou blízkost a ujistil mne o své lásce. Ten text mi ale pověděl také něco o církvi: že je to Bůh, kdo ji shromažďuje, a že do ní smím patřit. •

Ahoj Eliško!

Povedlo se nám dobře vyvést z míry našeho faráře! Zeptali jsme se ho, jestli nemá nějaký pěkný formulář a obřad na evangelický rozvod. Se svatbou nám moc pomohl. No, chtěli jsme to proto, že se nám svatba moc líbila a nevíme, jak jinak si to zapakovat, než se rozvést a znovu vzít. Má žena je jinak hrozně stydlivý stvoření – ale jako nevěsta si pozornost všech lidí hrozně užívala. Teď už se zas stydí.

Nebýt Vaší svatby, už by mě to přestalo bavit. Přišlo mi to na jaře jak nějaká epidemie, všichni evangelíci se museli vzít během několika měsíců... Tak jsem si říkal, že nebudu jako ostatní a chvíli počkám. Pak jsem se ptal jednoho kamaráda, jak se má (ženil se loni v létě). A on na to, že kdyby věděl, jaké je to skvělé být ženatý, udělal to už před deseti lety.

Pak jsme museli vymýšlet, koho jak a na co pozvat, hádali jsme se kvůli tomu, nemohli jsme se dopočítat (padesát nebo dvě stě lidí?), táta byl nervózní, nevěsta šla z naší obrovské rodiny. Hrůza. Zase jsem s tím málem chtěl seknout a vzít se jako rodiče potichu, jít pak se svědky do hospody a poslat oznámení zpětně.

No a na Vaší svatbě mi došlo, jak to udělat, aby se všichni bavili a nebyl prostor pro rozpaky: neoddělovat od sebe lidi, netřídit je na rodinu, bližší přátele a ostatní. Teď je kostel (pro všechny), pak bude oběd (pro rodinu), pak bude veselice (pro přátele). Jak to má člověk rozhodnout? Kdo přijde, je přítel. Ať zůstane. Takže ten systém kostel – farská zahrada – naše zahrada byl asi to nejlepší, co jsme tehdy vymysleli. Aby nebyl problém s obědem, vezmeme se odpoledne.

Jsem teď moc rád, že nejsme sami, kdo se bral. Život „na druhém břehu“ je úplně jiný, než se dalo tušit. Stojí to za to, ale potřebuju si o tom s někým povídat, psát. Řeším věci, o kterých jsem neměl ponětí. Když budeš mít chuť, budu Ti moc vděčný za odpověď.

Moc pozdravuj Karla,
tvůj Šimon

SMS RECENZE

MUZIKA

Rozchechtalo mne
vanocni cdcko Jablkone
– Hovada bozi. Mimo
jine je okouzlujici
pripomenout si, ze
refren nemusi mit jen
pisnicka, ale i cely
disk. S.S.

Po dlouhe dobe
jsem navstivil
koncert Cechomoru
a byl jsem prijemne
prekvapen! Vymenili
bubenika, zklidnili a
ubrali a opet se to da
poslouchat! D.T.

DVD

Je mozne zacit
pribeh znova v puli?
Navez matouci: Lucia
y el sexo.Vubec to
neni jen o sexu.Super
kompozice,skvela
kamera i herci.Nadejny
konec,ne happyend.S.T.

KNiha

Zvlastni
zretel zaslouzi
korespondence
O.Breziny – vhlad do
praveho umeni, jez se
zije naplno a vsude,
ve vsech oblastech
zivota. Byt umelcem je
Bozim povolanim

Podivuhodny
pribeh sazavskeho
klastera ocima
zamilovanych odborniku
(Reichertova,K. et
al.:Sazava,Odeon 1988)
O.L.

Vaše SMS recenze na filmy, knihy, muziku a jiné můžete zasílat na tel. číslo 775062896

Milý Šimone,

jak víš, v těchto dnech jsem udělala nesmírně důležitou zkoušku. Když mi jedna má kolegyně gratulovala k jejímu úspěšnému složení, dodala na závěr. „Tak a teď už konečně můžete plánovat miminko“. Neřekla jsem nic, a to z jednoho prostého důvodu. Myslím si totiž, že některé věci se dost dobře plánovat nedají. Tuším, že kolegyně, stejně jako mnozí jiní lidé, usuzuje, že jsem se v létě vdala právě proto, abych měla dítě. Nemá smysl rozmlouvat jí to.

Když jsem na jaře oznamovala svým kolegům v práci, že se v létě budu vdávat, následovala většinou rozprava: „Musíš?“ „Nemusím.“ „Tak proč? Vždyť seš ještě docela mladá?“ „Protože chci.“ Dámy mého věku pak dodávaly: „To já bych se ještě nechtěla vázat.“ Ale abych nebyla nespravedlivá – bylo spousta lidí, kteří měli z téhle zprávy upřímnou radost a těšili se se mnou. Na jaře jsem si nicméně uvědomila, že pro mnoho lidí je důvodem k uzavření manželství teprve příchod nového života na svět. Uvědomila jsem si rovněž, že pro mnohé je manželství jakási poslední instance, na kterou je vždycky dost času. A taky, že je mnozí vnímají jako jakýsi „řešák u boudy“.

Milý Šimone, zajímalo by mne, jestli i Markétka, když je mladší než já, se taky setkala s obdobnými reakcemi.

Velmi ji ode mne pozdravuj a popřej jí za mne hezký zimní čas.

Vaše Eliška

PS1: Vyvdala jsem neteř. Je to taková malá hubatá desetiletá veverka. Když jsem jí nedávno chválila, jak hezky jí už jde čtení a že je to skvělé, neboť svou čtenářskou dovednost jednou bohatě zúročí, až bude našemu miminku předčítat pohádky, znechuceně se na mne podívala. „Co, vy chcete mít dítě? A nejste už na to trochu staří? To jste se měli vzít dřív, ne? Vždyť se vám narodí a Karel hned umře!“ Jak je vidět, s věkem se mění úhel pohledu...

PS2: Jen pro úplnost. Je mi 26 let.

SLOVNÍČEK (NE)POUŽITELNÝCH VĚT

Kde je tu
nejbližší
evangelický
kostel?

ŠPANĚLSKY

¿Hay una iglesia protestante cerca?

Probablemente no viene algo más.

ROMSKY

Kaj adaj hin e khangeri?

Ňiko aver imar na avla.

Nikdo další už
asi nepřijde.

ANGLICKY

Where is the nearest protestant church?

Nobody else is coming.

RUSKY

Где ближайшая евангелическая кирха

Никто больше, наверное, не придет.

POLSKY

Gdzie tutaj jest najbliższy kościół ewangelijski?

Chyba już nikt inny nie przyjdzie.

RUMUNSKY

Unde este cea mai apropiată biserică evanghelică aici?

Nimeni altcineva probabil că nu mai vine.

8. – 10. dubna 2005 se bude konat ve Flossenbürgu mezinárodní seminář pro mládež na připomínku zavraždění Dietricha Bonhoeffera a dalších členů německého odboje proti Hitlerovi. Požádala jsem několik účastníků minulého setkání o příspěvky a jeden již zkrácený Vám předkládám, možná po jeho přečtení dostanete chuť se setkání zúčastnit. Přihlásit se můžete do 31. ledna 2005 u mě, a to i ti, kdo už se mnou ve Flossenbürgu v minulých letech byli. Bude me spát na karimatkách v místní škole.

Monika Žárská
zarskamonika@seznam.cz

Spolu se skupinkou jedenácti „mládežníků“ a s Monikou Žárskou, naší vedoucí, jsem se vydal na týdenní Internationales Jugendtreffen do německého Flossenbürgu. Účelem tohoto setkání byla nejen návštěva a prohlídka Památníku koncentračního tábora Flossenbürg, ale také setkání s lidmi, kteří tento tábor přežili. Po příjezdu do Flossenbürgu jsme se rozdělili do velkých vojenských stanů. Ještě týž den jsme se vydali na zříceninu hradu Flossenbürg, odkud je nádherný výhled do kraje. Program byl zahájen večer ve velkém „cirkusovém“ stanu, kde se představily skupiny z různých států (Němců, Čechů, Slováků, Poláků, Belgičanů a Bělorusů)

Rozhovory s pamětníky

Příštího dne jsme vyslechli přednášku o dějinách koncentračního tábora Flossenbürg a poté si ho celý s průvodcem prohlédli. Odpoledne jsme ve skupinkách, do kterých jsme se předem rozdělili, absolvovali rozhovory s lidmi, kteří přežili. Slovinec Svetozar Guček mluvil klidně a vyrovnaně, vyprávěl o tom, že stále cvičí, podniká a každý den si udělá radost.

Neděle – hodně oficiální

V neděli se konaly nejrůznější pietní akty. Dopoledne zamýšlení a modlitba za

mrtvé v židovské synagoze a bohoslužby v ekumenickém kostele. Odpoledne vzpomínková akce, která se konala na místě Arrestbau, vězení, nedaleko něhož je pamětní deska Dietricha Bonhoeffera. Zúčastnili se i místní představitelé. Při tomto pietním aktu promluvili i zástupci mládeže ze všech států. Poděkovali hlavně za ochotu lidí podělit se o své zážitky a také vyjádřili soucit s přeživšími. Bylo to velmi působivé. Každá národnostní skupina vyslala dva zástupce, kteří při vzpomínkovém aktu položili věnce na pamětní desku náležející jejich státu. Troufám si říci, že nejdojemnější byli Češi, kteří u pamětní desky zazpívali českou i slovenskou hymnu. Má to být normální, říkála Monika, protože naši krajané, kteří ve Flossenbürgu zemřeli, byli Čechoslováci. Samozřejmě jsem si také opět uvědomil, že je to dobře, že s námi přijeli i Slováci.

Po oficiálním programu jsme náležitě využili možnosti pohovořit s dalšími pamětníky. Seznámil jsem se tak se stařenkami z Prahy, jejichž postoje k životu i k nám mladým byly tak pěkné a veselé, že byla radost s nimi promlouvat. Na konci války se octly v Mauthausenu a počítaly s tím, že je tam čeká smrt. Plynové komory však měly poruchu a brzy poté byl tábor osvobozen.

Bývalá
strážní věž

Workshopy a exkurze

Další den byl alternativní program ve skupinách, vybral jsem si Jehuda und Todesmärsche. Pan Werner nám vyprávěl o životě Jehudy – Žida, jenž se dostal do KT Flossenbürgu a podařilo se mu utéci a přežít. Přitom jsme šli po jeho stopách, ve směru tzv. pochodu smrti. Na radnici jsme se setkali s lidmi, kteří jako svědci viděli pochody smrti. Bylo to ohromující vyprávění, skončili jsme na židovském hřbitově, kde pan Werner nechal překladatelům přeložit Jehudovu báseň. Každý pak na poblíž stojící náhrobní kameny položil jeden kamínek a uctil tak památku padlých židovských vězňů.

Předposlední den našeho setkání jsme strávili v Norimberku. Zastavili jsme u Dokumentationszentrum Nürnberg, průvodce nás zavedl do historie Norimberku a nacistických stranických sjezdů a poslal nás do Dokumentačního centra. Uvnitř jsme shlédli velmi rozlehlou výstavu s názvem Fascinace a násilí, která začínala filmem o Norimberku a pokračovala dějinami nacismu atd. Uchvátil mě výhled ven do prostoru, který Hitlerův architekt naplánoval jako gigantickou sjezdovou halu podle vzoru římského kolosea, ale nepodařilo se mu stavbu dokončit.

Navštívili jsme stadion, který je sice poněkud zchátralý, ale stále slouží závodům aut. Průvodce nám vyložil, že se tam konaly obrovské slavnosti a přehlídky nacistické moci, ohňostroje, projížděly tam tanky, prostě bombastická show, při níž měl mít člověk pocit, že je dobré být Němcem a nejlepší Němci že jsou členy strany NSDAP.

Zažil jsem pak ještě jeden workshop, Menschen statt Nummern. Mluvili jsme tam o tom, jaký máme vztah ke svému jménu, a soustředili jsme se při různých hrách na svoje pocity.

Závěrečný večer

Bylo to velké představení, vystoupily všechny národnostní skupiny i my Češi

– spojili jsme se se Slováky a zatancovali a zazpívali jednu lidovou píseň, přičemž jsme roztleskali celý stan. K slyšení byly velké bubny i vlastnoručně vyrobené, krásně znějící bubínky. Prohlédli jsme si graffiti s tématy protinacistickými a mírovými. Divadelní představeníčko, při němž se skoro nemluvalo, jen herci oděni do šatů přizpůsobených jejich roli, hráli vězně, nacisty i civilní občany. Využívali ticha, světla a tmy, jejich režisér je režíroval zvonečkem a oni se různě v jednotlivých etapách pohybovali. Právě pohyb a výraz ve tváři říkal všechno. Na konec přišlo to nejlepší – hudební skupina, jejíž hybnou silou byli bratři Žárští. Spojením bubínku, elektrického piana, dvou akustických a dvou elektrických kytar a hlasů všech národností za zpěvu písně Everybody is a happy, který vedla Češka Jana, vznikla úžasná atmosféra. Však jsme je také odměnili aplausem vestoje.

Po skončení programu jsme vyšli ven, kde jsme byli svědky vystoupení dvou plivačů ohně. Nakonec jsme šli do ekumenického kostela, kde jsme zakončili celý den i celý tábor. Při závěrečné bohoslužbě se opět připomnělo, že člověka nejde redukovat na číslo, že je pro člověka důležité jméno a že si vážíme zachovaných

jmén lidí, kteří prožili hrůzy války. Na lísteček jsme napsali svoji adresu a vzkaz (každý si potom jeden vylosoval), to abychom nezapomněli. A zazpívali jsme píseň We shall overcome.

Rozloučení

Příští den jsme odjžděli. Ale ještě než se tak stalo, sezvala nás Monika do komanďantury, kde jsme si promítli velmi pěkný a zajímavý film o Flossenbürgu. Na úplný závěr jsme se zastavili na místě bývalého táborového vězení u pamětní desky Dietricha Bonhoeffera. Tam nám Monika tohoto významného teologa připomněla a zazpívali jsme si společně píseň Moc předivná... A s tím jsme odjeli do České republiky. *(redakčně zkráceno)*•

Pamětní
deska českých
obětí

I. – PETRA HŮLOVÁ

Benjamin Skála

MLADÁ
ČESKÁ
PRÓZA

Petra Hůlová se narodila 12. července 1979 v Praze. Na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy studovala kulturologii, později přidala i mongolistiku. V letech 2000 – 2001 pobývala v Mongolsku, kde se odehrává děj jejího prvního románu, *Paměť mojí babičce*. Román vydalo v roce 2002 nakladatelství Torst a mezi kritiky způsobil velké pozdvižení.

Kniha je rozdělena do šesti oddílů. V prvním, který zabírá asi polovinu celé knihy, vypráví holka z mongolského venkova Dzaja svůj příběh, v druhém oddíle má slovo její dcera Dolgorma, potom její matka Alta, sestry Ojuna a Nara, a vyprávění uzavírá opět Dzaja. Příběh je psaný poutavou směsí hovorové češtiny, mongolských výrazů (*šoró, ovó, ger,*

budány šol, būdzy, chúrág apod.) a dialektů. Dzaja vypráví o dětství a mládí ve svém domovském geru v mongolské stepi, o svých hrách a pracích, o smrti své babičky Dolgormy a starší sestry Magi. Celý život touží odejít do Města (jak je v knize nazýván Ulánbátar), až se jí to díky tetě podaří a začne tam pracovat v jídelně. Pak se ale dostane do nevěstince, kde pracuje i její teta, o které si ovšem zbytek rodiny myslí, že dělá vedoucí masokombinátu. Tam počne dceru a sama ji vychovává. Když se dcera dozví, jak se maminka živí, uteče. To už ale přicházejí ke slovu i ostatní vypravěčky příběhu. Děj se nezastaví, pokračuje, ale přístup k němu se vždy trochu liší podle úhlu pohledu té které osoby (podobně jako v Čapkově *Hordubalovi*). Tento styl je mírně zachován i ve druhé knize Petry Hůlové. Některé skutečnosti se tak dovídáme postupně, během čtení si pak různé poupravujeme názory na jednotlivé postavy příběhu.

Výtisků knihy *Paměť mojí babičce* se prodalo o mnoho více, než se čekalo,

a její autorku příběh kočovné mongolské rodiny proslavil. Vyskytly se však otázky, do jaké míry je úspěch knihy dán svými pro Středoevropana netradičními reáliemi a do jaké míry literárními schopnostmi Petry Hůlové. Hůlová je bezpochyby výborná spisovatelka, ale dokáže na svou „mongolskou symfonii“ navázat? – *Přes matný sklo* je jméno nové knihy, která vyšla loni na podzim opět v Torstu. Reakce kritiků už ale nejsou tak jednomyslné. Jedni píšou o banalitách zabalovaných v metaforách a povrchních tezích. Jiní mají chuť si v knize podtrhávat a v jednotlivých odstavcích nalézají mini-příběhy s pointou.

Přes matný sklo je novela o promarnění života, o ztrátách iluzí. Triceti-

letý Ondřej nás seznamuje s tím, jak se mu pomalu rozpadlo manželství, zakouší na sobě „križi středního věku“, podobně jak ji známe třeba z povídek Jana Balabána. Pak nám dává do svého soukromého života nahlédnout Ondřejova matka. Ta žije na prvý pohled v bezproblémovém svazku s manželem Jiřím. Postupně si ale také všimáme, že mezi nimi není vše v pořádku. Vyprávění uzavírá opět Ondřej. Podobně jako v *Paměti mojí babičce*, spíše ještě výrazněji, chybí i zde jasný závěr knihy. Toho ale není třeba. Příběh je dopovězen a závěr o něm a o jeho postavách si můžeme udělat sami.

Knihou *Přes matný sklo* Hůlová dokázala, že mezi současnými českými spisovateli ob stojí i s tématem pro nás méně překvapivým, jen myslím, že je kniha se svými 120 stranami moc rozsáhlá. Více by jí svědčila forma delší povídky než novely. Přes sympatický jazyk se ale obě knihy nečtou nejsnáze. Chybí v nich přímá řeč, a tak u *Paměti mojí babičce* byla změna vyprávěče po 120 stranách vítaným oživením.

příště:
TOMÁŠ
HOKEŠ

Petra Hůlová: Přes
matný sklo; s. 97-
98 (3. kapitola)

Zkoušel jsem všechno možný a nakonec jsem zůstal u vína. Ve večerce pod náma už mě znaj. Ta malá s brejlema na mě většinou od kasy zamrká a ta tlustá se pokaždý ptá, jak se vede. Někdy říkám dobře a jindy, že je to pod psa. Co mě zrovna napadne. Moh bych si klidně hodit korunou. Tvářím se, že hledám práci. Chodím po městě a obhlížím ty nový kancelářský baráky, co jsou tam přes sklo vidět kompjútry a umělé kytky. Venku na chodníku před domem vždycky postávají dva tři a natahují z cigarety. Někdy si říkám, jak to dělaj, takhle si tu stát jakoby nic, a jestli taky pod stolem něco schovávají. Jednu dvě vzadu za tiskárnou nebo v šuplíku řádku těch malejch, co je maj v každý trafice. Po každým klientovi pěkně jednu rychle na ex.

Taky občas zajdu do těch pasáží, co rostou, jak kdyby je něčím napíchly. Jak geneticky povzbuzený sámoošky. Plný hudby a chladný, když je venku pařák. Někdy tam jdu, jen abych cejtil, jak je mi tohle všechno ukradený. Vycházím pak ven plnej zlosti a zas chvíli sám v sebe věřím. Mezi těma, kdo se kolem šmrdolej s vzejčkama, jsem král. Uprostřed toho chamtivýho vzrušení úplně klidnej a vědoucí jak indickej guru. A cestou domů je celej provoz města už jen takový muší bzíká-ní kolem, který světu blahosklonně promíjím. To že nepracuju, se mi v těch chvílích zdá jednoznačně hodný obdivu. Ve večerce si pak něco koupím a dolevám si až do houpavýho snění, kde se po mně nic nechce, a já se jen kolíbám v prázdným prostoru v polstrovaný houpací síti.

DOMOVNÍ MLÁDEŽE

Vojtěch Veselý

Navrhaný model setkávání mládežníků je inspirován způsobem, jakým se scházeli východoněmečtí křesťané za někdejšího totalitního režimu. Jejich duchovní byli pozavíraní, bez souhlasu a církevní život byl různě omezován. Sám biskup magdeburský tehdy rodinám doporučoval scházet se víceméně nezávisle na farních prostorách. Podobně tomu z důvodu nuzného počtu duchovních začíná být na českém venkově a zejména katolické rodiny si pravidelně dávají sraz u toho či onoho hostitele.

Podobně se dá pracovat s mládeží. Motívem není udržení religiozity v kraji ani mizení z očí tajné policie, ale sbírání impulsů. Setkání se tedy uskutečňují pokaždé jinde, pokaždé u jiného mládežníka doma. Důležité je, aby se navštívily opravdu všechny domácnosti, tedy i takové, které jako náhradní útočiště neslouží. Zvláště obchůzky přechodných nebo návštěvám naprosto nepřizpůsobených bydlíšť přinášejí nečekané situace, ať už jde o koleje, privát u staré paní, nevábny suterénny bytček...

Nové prostředí samo o sobě program netvoří. Proto se hodí stejně jako běžně začít pobožností a to nejlépe s použitím místních náboženských předmětů. Svou roli může hrát třeba domácí oltářík a index dekorační zbožnosti = počet tematických obrázků a křížů na zdech a artefakty po předcích. Další program většinou vyplyne sám a jeho hlavním protagonistou je hostitelova domácnost sama. Prezentují se plody vlastního kutilství, obdivuje se akvário s rybičkami, dovolí se procházka po vzácném perském koberci.

Vzpomínám na několik setkání tohoto druhu. Častým překvapením a zároveň přínosem pro další práci mládeže byla osoba hostitele, když se teprve v jeho vlastním prostředí projevila přirozená osobitost dotyčného. Notorický tlachal se stal najednou zamlklým, případně jindy nevýrazný člen společenství v prostředí svého bydla naprosto opanoval průběh setkání. Pramen impulsů pro další práci tedy vyvěrá z důkladného vzájemného poznání mládežníků a jejich domácího prostředí.

...KDO NEZNÁ SVOU MINULOST, JE ODSOUZEN K JEJÍMU OPAKOVÁNÍ

Rozhovor se studentem historie **Samuelem Benešem** Tomáš Groll

ROZHOVORY
SE
STUDENTY
VYSOKÝCH
ŠKOL

Jak se přesně celým názvem jmenuješ, co studuješ?

Obor Historie, studijní program Historické vědy na FF UK.

Proč sis vybral právě historii a proč právě v Praze? Byly jiné alternativy?

Hlásil jsem se ještě na Masarykovu univerzitu v Brně a na Palackého universitu v Olomouci. Do Olomouce jsem se na rozdíl od Brna nedostal a Univerzita Karlova je mezi humanitními obory v České republice jednoznačně nejprestižnější a podle mého názoru asi i nejlepší. Samozřejmě mi ale chybí srovnání s dalšími univerzitami.

Není lehké se dostat na takovýto obor. Jak dlouho a jak ses připravoval?

U nás se říká, že na celém studiu je nejtěžší se sem dostat a následně složit postupovou zkoušku. Náš ročník je prvním ročníkem bakalářského jednooborového studia, což znamená, že nepopulární postupovou zkoušku nám nahradili bakalářskou. Výhoda tohoto typu studia tkví v tom, že po třech letech studia budeme bakaláři, nevýhodou je skutečnost, že budeme-li chtít dosáhnout titulu magistra, budeme se muset dostat na magisterské navazující studium. Z těchto přijímaček mám ale obavy, protože se o nich pořádně nic neví a jejich koncepce teprve vznikne. Historie byla můj vysněný obor vlastně už od základní školy a když mě tato moje záliba neopustila ani po osmiletém gymnaziu, bylo jasné, kam se přihlásím. Vlastně během celé této doby jsem se snažil číst historickou literaturu o tématech, která mě zajímala. To je dle mého názoru asi taky nejlepší příprava. Načíst co největší množství knih.

Co to znamená „co největší množství“? Ku příkladu já, když jsem v druhém kole

přijímaček předkládal seznam přečtené literatury, tak v něm bylo zhruba 30 položek. Měl jsem tam taky ale zapsány i některé historické romány, například několik titulů od Feuchtwangera.

Jak je postaráno o studenty, co studijní prostředky?

Co musím říct hned na prvním místě je, že profesori jsou velmi vstřícní a když máte jakýkoliv historický problém, tak vám velmi rádi pomohou. Alespoň já mám takovou zkušenost.

Jinak dostupnost studijní literatury je celkem dobrá, je třeba si sice trochu dopředu plánovat, na kdy bude potřeba co přečíst a patřičnou knihu si včas v některé z knihoven zarezervovat.

Vybíráš si předměty sám, nebo máš rozvrh do každého semestru pevně daný?

Obrovskou výhodou je možnost poskládat si rozvrh podle vlastního přání, ale jsou předměty, které si v určitý čas zapsat musím.

Je obtížné se na škole udržet?

Ani ne.

Dá se říci, že během semestru je studium hlavně o vůli. Není biče (písemky), který by donutil se učit.

To je pravda. Nás se v některých cvičeních snaží k průběžné přípravě přimět tím, že nám na následující hodinu určí nějaké téma, které si máme připravit a pak o něm diskutujeme.

A co teda ve volném čase děláš?

Snažím se co nejčastěji chodit na brigády a asi už půl roku chodím na tréninky vznikajícího univerzitního ragbyového týmu, čímž se snažím kompenzovat jinak obrovský nedostatek pohybu.

Co tě na studiu nejvíce překvapilo, kladně i záporně?

Z počátku prvního ročníku mě překvapila určitá chaotičnost FF UK, ale postupem času, když se člověk naučí se v tom zmatku orientovat a občas ho i využívat, mění se tento zápor v klad.

Jak vypadají předměty, které studuješ?

Předměty bych rozdělil do tří skupin. První jsou přednášky, pak cvičení a specializační přednášky. Přednášky jsou většinou nepovinné a mají za úkol studenta uvést do dané problematiky. Cvičení jsou pro menší počet lidí a jejich obsah a forma závisí na přednášejícím. Specializační přednášky jsou čistě dobrovolné a většinou se zabývají užšími problémy. Tak já například v letošním roce chodím mimo jiné na přednášky z obecných nejnovějších dějin u prof. Nálevky, to je takový ten nejpovšehnější pohled. Pak navštěvuji cvičení z obecných nejnovějších dějin, kde už přímo podrobněji rozebíráme některé zásadní události a na specializační přednášku chodím na Dějiny jihovýchodní Evropy v moderní době, protože mě zajímá Balkán. Jinak máme dvě povinné zkoušky z jazyků a z filosofie, ale tu jsem složil minulý rok.

A přednášející? Jsou mezi nimi i ženy?

Řekl bych, že mezi přednášejícími mají převahu muži a to asi 70 % ku 30 %.

A když přijde zkouškové období, kolik času zabírá příprava na zkoušku a kolik zkoušek tě čeká?

Tak to se různí případ od případu. Na nějakou zkoušku stačí se podívat den předem, na jinou se můžeš učit čtrnáct dní a stejně si pořád nebudeš jistý, že to umíš. Právě letos mě čeká jedna taková zkouška a to z Pomocných věd historických, která patří k těm nejtěžším. Jinak v tomto semestru mě čekají asi 4 zkoušky, na letní jsem se radši ještě moc nedíval. Obecně je ale zkouškové po letním semestru nabitější, protože větší na předmětů je dvousemestrálních.

Myslíš si, že má studium historie smysl v současném světě? Prosím stručně.

Tak na to se nedá říct nic jiného, než to otřel kdo nezná svou minulost, je odsouzen k jejímu opakování. Což myslím zní docela děsivě...

Co může absolvent pětiletého studia historie dělat? Máš už nějakou představu?

Může se přihlásit na doktorandské studium a pak zůstat na fakultě, nebo si může dodělat pedagogické minimum a jít učit na střední školu. Obecně platí, že se málokdo uplatní v oboru, který vystudoval a u historie a dalších humanitních věd to platí skoro stoprocentně. Mým jediným cílem je teď dostudovat a potom se uvidí.

Pocházíš z Valašska, jsi evangelík. Má to, že jsi evangelík a že pocházíš z Valašska nějaký vliv na tvé studium?

Určitě. Když jsem se hlásil na historii, měl jsem tři okruhy, které mě zajímaly: Keltové, Balkán a protestantismus na Valašsku. Teď se jednoznačně nejvíce zaměřuji na Balkán, ale i ty další témata mě stále zajímají.

Co bys doporučil člověku, který by chtěl studovat historii?

Hlavně číst historické knížky a budovat si všeobecný přehled. Jedna otázka při přijímacích byla z filosofie, několik jich bylo z etnologie, zeměpisu a společenských věd.

O peníze jde až na prvním místě, vyplácí se prospěchové stipendium na FF UK?

Tak to popravdě přesně nevím, ale řekl bych, že asi moc ne.

A co bys nám chtěl ještě říct.

Pokud by někdo měl zájem o nějaké další informace o tomto oboru, stačí mi napsat na můj mail (sam.b@atlas.cz) a budu-li vědět, rád poradím.

Děkuji za rozhovor

•

VESELÁ ZUBATÁ, HODNÁ SESTRA ZLÉHO SMRTĚÁKA TVRĚÁKA

Rozhovor s Rudolfem Brančovským

Michal Samiec

UCHO
VELKÉHO
BRATRA

Veselá Zubatá je v současnosti jedna z nejvýraznějších kapel tzv. „křesťanské scény“. Málokdo ji nezná, je to kapela „na kterou se dá trsnout“, stranou ovšem nezůstává ani to, že texty jejich písní jsou „o něčem“. Kapela má čtyři členy, jejím lídrem je zpěvák, kytarista, textař a malíř Rudolf Brančovský. Předchůdcem Veselé Zubaté byla dnes už legendární kapela No Goliash.

Rudo, jak vlastně vznikla kapela No Goliash, potažmo Veselá Zubatá?

No Goliash vznikl z takového nadšeneckého výtrysku, který byl hodně mladý. Už ve čtrnácti jsme chtěli mít kapelu, akorát nikdo z nás neuměl na nic hrát. Začali jsem se scházet a na nástroje se naučili. Bylo nám šestnáct, texty jsme psali dohromady a tak. No Goliash byla čirá radost, touha oslovit lidi, pomoci jim třeba v hledání Boha. Vpodstatě jsme celkem svébytně zareagovali na ty věci, co jsem slyšeli ve sboru, a to až takovým způsobem, že se to lidem, kteří nás ve sboru vedli, přestalo líbit. Šéfové sboru po nás šli dost tvrdě. Mám jim to hodně za zlé, že nedokázali využít tu chuť, kterou jsme měli, chuť jít do toho s nima. V těch šestnácti jsem chtěl hrát ve sboru, něco pro něj dělat a docela drsně jsme zjistili, že to nejde, že neovládají jinakost našeho pojetí, tak jsme hledali cesty jinam. Začali jsme hrát po klubech, ale to už vlastně byla Veselá Zubatá. Tehdy jsme našli Šimona, basistu z bývalých Otcových dětí, který dělal faráře u husitů v Brně, cítil to stejně jako my.

Tahle rubrika by měla být o křesťanských kapelách. Jak ty vnímáš tohle

označení? Považuješ Veselou Zubatou za křesťanskou kapelu?

No Goliash určitě byla křesťanská kapela, u Veselé Zubaté se tomuhle pojetí bráním, protože mi přijde, že tam vždycky naskočí blokáce daná průserama, které si sebou křesťanské kapely nesou a mně jde hlavně o to, aby lidi byli konfrontováni s myšlenkami, které se snažíme nést. Veselá Zubatá není křesťanská kapela, ale hrajou v ní křesťani. Ale i tohle se už stalo vyčuraným klíšé křesťanských kapel.

Nedá mi to nezeptat se na texty. Některé, třeba ty starší, mi přijdou až moc „jasné“, třeba „věřím v Krista a na nebe“. Jak to vlastně máš s textama?

Já si tohle můžu dovolit, protože na koncertě jsou texty podávány v celku. Každá písnička není o tom, že věřím v Krista a na nebe, my zpíváme i o jiných věcech. Lidi uslyší třeba píseň Opálený zadky a potom klidně zahrajeme Věřím v Krista a na nebe. To není póza, já prostě zpívám o tom, co prožívám, myslím si, že tímhle lidem nenaštvu, protože místo toho, abych je přesvědčoval, sám sebe odhaluju. Život je mozaika z mnoha částí a nemůžeme předhazovat jenom jeden aspekt. Křesťanské kapely můžou klidně zpívat o sexu, o vztahu mezi lidma a taky o vztahu mezi člověkem a Bohem, ale to snad nemusím vysvětlovat. Rozumní už to chápou, ale všechno je to o lidské otevřenosti.

Kdo teď tvoří Veselou Zubatou?

V Zubaté se sčuchli různí lidé, které baví se takhle vyjadřovat. Jsme pozůstatky různých kapel. Vojta Komárek hrál v Bez Iluze, s náma hraje na basu, Pavel Křižovenský, který v Beziluzi zpíval, u nás hraje na flétnu a saxofon, oba hráli taky v Ram Adonai. Petr Čapek hrál na kytaru v Noi a Píchal, bubeník, je kromě mě jediný, kdo zbyl z No Goliash. Občas s náma taky hraje Ríša Hodonický na djembe a pokud má čas, tak někdy taky Jarďa Svoboda z Traband. •

Veselá Zubatá

V sobotu 27. listopadu se konal v Kutné Hoře 2. ročník futsalového turnaje O pohár a překvapení. Sjelo se 70 hráčů z osmi týmů a samozřejmě nepostradatelné fanynky.

Vývoj ve skupině B byl celkem jasný. Dynamo Polabí doprovodili do semifinále hráči loňského vítěze Realu Optimus, poté co oba týmy ztratily body pouze ve vzájemném zápase, který skončil remízou 3:3. Skupina A byla napínavější. Z druhé skupiny s třemi vítězstvími

postoupili Inkvizitoři

z Kutné Hory a z druhého místa až po velké námaze kutnohorští Dragons.

V prvním semifinále se utkali hráči Dynamo a Dragons.

Prvnímu poločasu vládla precizní defenziva. Ve druhém poločase se polabský útočník

dostal do úniku a řítit se sám na brankáře, ale po zásahu obránce se ocitl na zemi. Sebevědomý výraz exekutora pokutového kopu nebyl na místě. Kutnohorský brankář vytěsnil střelu mimo branku. A vzápětí se potvrdilo známé pravidlo nedáš dostaneš. Tvrdá rána pod břevno posunula domácí borce do finále. Druhé semifinále probíhalo plně v režii obhájců trofeje. Obranná dvojice pražanů jen výjimečně dovolila Inkvizitorům vystřelit přímo na branku. Po výsledku 2:0 se do finále dostal ten lepší tým.

A bylo tu finále. Neúčast Realu Optimus čekal jen málokdo, i když mnozí si ji přáli. Kutnohorští Draci si finále vybojovali hlavně soudržností a silou vůle.

Samotné finále již bylo poznamenáno důležitostí zápasu a v neposlední řadě i únavou obou týmů po celodenním zápolení. Oba soupeři měli několik slibných šancí. Do vedení se po hrubé chybě domácí obrany dostali hráči Realu Optimus. Už to vypadalo, že své jednobran-

kové vítězství uhájí, ale Draci dokázali chvíli před koncem základní hrací doby vyrovnat. První prodloužení skončilo bez branek a tak se šlo do druhé pětiminutovky. Na jejím začátku se ocitl sám před brankářem jeden z Draků, poté co z obránců Realu udělal na chvíli statisty. Tváří v tvář brankáři však selhal. Zápas rozhodla chyba domácí obrany, která pustila soupeře do zakončení. Výsledek 2:1 byl pro domácí po skončení zápasu

velkým zklamáním, ale ve finále

už jim jedna vstřelená branka na vítězství bohužel nestačila.

Vzájemný soubor obou týmů tedy skončil

stejným výsledkem jako na jaře v Třebechovicích, kde na sebe oba

soupeři také narazili až ve finále. Hráči pražského

Realu Optimus se opět ukázali jako nejvyrovnanější

tým, který stavěl na zajištěné obraně bratří Matějků a průbojnosti

neustále útočícího Jakuba Skály, který byl s osmi góly vyhlášen nejlepším střelcem turnaje.

Slavná éra Realu Optimus pokračuje, ale kdo ví jak dopadne příští ročník. Doufejme, že se kutnohorský futsalový turnaj stane nejen tradicí, ale hlavně místem, kde se mládež z křesťanských církví bude setkávat s lidmi, kteří se pohybují zcela mimo jejich rámec. •

Konečné pořadí

1. Real Optimus (Pražský sen.)
2. Dragons KH (Pořadatel)
3. Inkvizitors (Katolíci KH)
4. Dynamo Polabí (Poděbradský seniorát)
5. Lamy a my (Míra Strádal, Pha, Vrchlabi)
6. Peklo KOLABÍ (Poděbradský sen.)
7. Inter POOK (Moravskoslezský sen.)
8. Bystré

Potřebují evangelíci „modlitební knížku“? My evangelíci přece všichni víme: co je modlitba, jak, jak často, kdy a proč se modlit. Žádnou berličku nepotřebujeme. Že?!? Takže se klidně můžu zeptat: Umíš se modlit? Hmm, to je tak citlivá otázka, že se jí radši nezabýváme. Radši si řekneme: „To je každého soukromá věc. A že zrovna můj vnitřní rozhovor s Bohem je trochu chudý na slova a zřídka? Nejsem holt tak hluboce nábožensky založený a taky nemám čas, ale věřím, to jo.“ Každou formu komunikace musí člověk poznávat a učit se jí. Platí to i o modlitbě. Jak se tedy mám modlit? Za skvělou inspiraci pokládám knížku Modlitby, která skrývá modlitby sebrané od mnoha křesťanů – farářů i laiků. Lze z ní čerpat slova k vyjádření vašeho vztahu i duchovní sílu. Stojí za otevření, i když vám slova neschází.

PS : Ačkoli je v Modlitbách 366 modliteb, nevytrhávejte letos žádnou jako přebytečnou, ještě se vám může hodit.

*Proč si, Bože,
lidé myslí, že ti stačí slepá poslušnost
nebo nesmyslné obřady?
Ty přece nechceš, abychom něco dělali
jen jako povinnost. Chceš sdílet náš život,
naše radosti i bolesti, naše zápasy i
prohry.
Zaráží nás velická svoboda, kterou nám
dáváš.
Ten prostor svobody nás děsí.
Ukazuje naše možnosti, ale i naši zod-
povědnost.
A my se často vyhýbáme závaznému
rozhodnutí-*

*protože je to riskantní:
Co když se rozhodnu špatně?
Děkuji ti za to, že nás neodepíšeš,
když děláme chyby.
Dovolíš nám dokonce, abychom se roz-
hodovali
proti tobě, abychom žili sobecky, aby-
chom selhávali.
Bereš nás vážně – jako partnery, pro-
těžšky.
Dej, ať nás tvoje důvěra a velkorysost
vede k odvaze
znovu a znovu s tebou riskovat,
když ty ses rozhodl riskovat s námi..*

Modlitby, uspořádali Jan Jun a Rut Kučerová, Kalich 2004

MODLITBA

z knihy Modlitby,
Kalich, 2004

ALBERT SCHWEITZER

Pavel Prejda

K formulování jím proslaveného pojmu „úcta k životu“, ho prý přivedla scéna, jíž se stal svědkem nedaleko své nemocnice v Lambaréné. Pozoroval na řece stádo hrochů, péči matek o mláďata i jejich společné dovádění ve vodě. Samozřejmě, že ho tato myšlenka obdivu a respektu ke všemu živému nenapadla teprve tehdy. Provázela ho už od dětství. Spíše to byl onen pověstný poslední impuls. A je příznačné, že ho vyvolali hroši.

Zatímco ve válkou zmítané Evropě umírali lidé po statisících, v Lambaréné se zápasilo o život každého nemocného člověka. A nebylo tam, v prostorách pralesní nemocnice, místo jen pro lidi. Našli bychom tam třínohé psy, jednorukého šimpanze, pelikány i gorilí slečnu Penelopé. Prostě všechny ty, kteří by jinde nepřežili. Sám „Velký doktor“, jak mu říkali domorodci, si to pro sebe – a vlastně i pro nás – definoval takto: „Mít na zřeteli všechn život a hlubokou zodpovědnost ke všemu živému, včetně rostlinstva, přivádí etiku ke konečné dokonalosti. Život totiž v žádných svých projevech nesmí být potlačován a ničen. Týká se to především naší civilizace.“ Lékař, teolog, filozof, varhaník i hudební teoretik, nositel Nobelovy ceny míru Albert Schweitzer se narodil 14. ledna 1875.

EKUMENICKÝ
KALENDÁŘ
aneb
SVATÝCH
OBCOVÁNÍ

NECHTE STŘÍKAT ENDORFINY I UŠIMA

(poněkud opožděná nejen recenze)

Martin Čech

V listopadu vystupovala v Praze na gay a lesbickém festivalu – Mezipatra – Iva Bittová s jedním z mnoha svých projektů. Šlo o taneční „šou“ s DJ Javaseem z Brna. Bohužel jsem neměl možnost toto vystoupení zažít. Ale hned jsem si vzpomněl na jejich první vystoupení v Praze (cca před pěti lety v Roxy), které jsem si nejen báječně užil, ale také jsem se více začal zajímat o současnou elektronickou hudbu – zkratkovitě nazývanou – taneční nebo techno. Ano, přiznávám se, asi jsem snob. K prolomení určitých vnitřních klíšé spojených s touto hudbou jsem potřeboval setkání s „poposobou“ typu Bittové.

Nálepka techno je neposluchači často používána pro mnoho směrů, byť techno je pouze jedním z nich. Nejen taneční elektronické nebe, se rozpíná od house, minimal, drum and bass, acid jazz přes industrial, chill out, trance, etnotrance, jungle po hip hop, breakbeat, techno, ...

Jako v každém stylu hudby můžeme i v této narazit na garážový underground, střední proud i komerci nejhrubšího zrna a hlavně na vzájemné propojování stylů. S techno scénou jsou spojená zajímavá literární, lingvistická, dramatická, filmová a výtvarná díla – design, grafika, graffiti, light lab, videoart, móda, ...

Jde o poměrně mladou hudbu, tedy povětšinou mladé umělce, pro které nejsou problémem jazykové, technické a jiné komunikační bariéry a tedy mnoho českých DJ a dalších hudebníků se podílí na mezinárodních projektech nebo prorazili za hranicemi i sólově.

V Čechách vzniká každý měsíc spousta zajímavého a dočíst se o tom můžete ve

více e-časopisech či poslechnout např. na Radiu 1 (91,9 – Praha) nebo na více internetových rádiích. Mezi čtenáři Bratrstva je zajisté dosti odborníků na zmíněnou oblast (já jím rozhodně nejsem) a já co by čtyřicetiletý stařec nechci udělovat rozumy o „mladé hudbě“, takže příští článek, recenzi, úvahu o „technu“ napíše ...

Ale zpět k endorfinům v titulku a k Bittové a Javaseovi před pěti lety. Iva Bittová ne-

hraje na housle ani nezpívá písničky, ale ve společných setech čaruje s hlasem, tělem a občas s nějakou bláznivou frkačkou. Klidné zasněné plochy se střídaly s hardcorovým nářezem nebo jednoduchou rytmickou radostí.

Jedni z mnoha spolukřepčících byli přátelé navrátilivší se z Jižní Afriky, kteří překvapeně a nadšeně prožívali prakticky stejný rituál jako při domorodých jam session. Rituál o svobodě – ano tak jde nadneseně nazvat pocit z mnoha tanečních party. V té souvislosti se mi vybavily nedávné lamentace mého vrstevníka nad tím, že přeci tu „duc duc a tuc tuc“ hudbu svým dětem zakáže, že to je přeci škvár a tak vůbec. Inu, jako bych slyšel generaci mých rodičů a jejich povzdechy nad Plasty, Sex pistols či Jasnou pákou a co vaše babičky a dědečci, když zakazovali rock and roll. To tak asi bude „porád“.

Takže pokud chcete, aby vám endorfiny stříkaly nejen ušima – užili si pořádnou dávku tance a radosti, vyrazte do některého z mnoha klubů nejen na Bittovou s Javaseem.

A co takhle na příštím Sjezdu nejen evangelické mládeže? •

Iva Bittová
www.bittova.cz

BYLO:

— Katolický kněz Leo Zerhau sloužil v Brně mši pro neslyšící. Bohoslužby tlumočí sám s případnou pomocí profesionálního tlumočnicka. Pro neslyšící to byla výjimečná možnost zúčastnit se bohoslužby tak, aby rozuměli obsahu kázání i celému ceremonálu, řekl kněz Zerhau.

— **V opavské věznicí, kde si odpykávají nejtěžší, tedy i doživotní tresty ženy z celé republiky, byla otevřena nová modlitebna. Vězeňský kaplan Jiří Niderle počítá, že ji bude využívat asi padesát ze dvou set vězňů pro mše, modlitby, zpovědi a rozhovory.**

— Byli Svatí blázni. Letos převládala tvorba mimopražská, tj. rokycanská mládež s vánoční scénkou Tři vojáci a pátek večer, ZUŠ z Hradce s básnickými Zatracenými chlapy a Kafe s Maryškou z hradeckého seniorátu s absurdní Rukou. Pražany zastupovala pouze strašnická mládež s aktovkou Sešlost a strašnický dramatik s Vánočním vlakem do Betléma. Větší odborníky reprezentoval spolek Kolomoz s Japonskou pohádkou z krajiny bříšni a Motýlí divadelní společnost s Plešatou zpěvačkou. Účast byla přiměřená a až na hodinovou pauzu před posledním představením se festival velmi líbil.

BUDE:

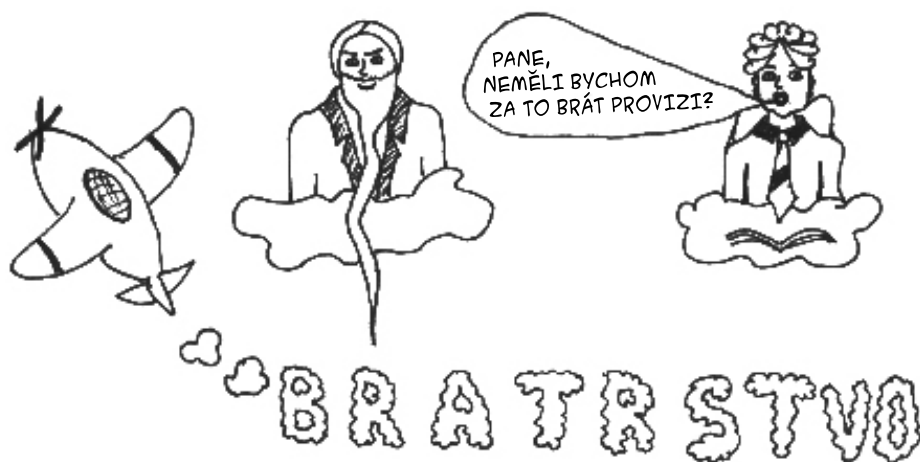
— Zimní seniorátní setkání v Huslenkách bude ve dnech 25. – 27. 2. 2005. Na téma Hudba přednáší Ladislav Moravetz, zve SOM Východomoravského seniorátu.

— **Lednová oáza modlitby, tj. víkendová duchovní obnova, na které se obvykle sejde 10-20 mladých lidí proběhne 21. – 23. ledna v Děčíně, na faře u kostela sv. Kříže. V Osové Bytýšce pak 28.–30. ledna. Více na www.signal.cz.**

— Pátý bál poličského seniorátu v začíná 21. ledna v 19:30 v Telecím na Vysočině. Tentokrát v jazzovo-bluesovo-černošském stylu. K tanci i poslechu budou hrát Lázaro Cruz & his band a Jan Sobotka & members of Hoochie Coochie Band. Rovněž bude možné shlédnout přehlídku hudebních nástrojů s odborným výkladem.

— **Ostravské diecézní centrum mládeže chystá pouť do francouzského Taizé na 30. ledna až 7. února. Přihlásit se můžete do 10. ledna na tel. 596 116 522, l. 238 nebo email: dcm@doo.cz**

— Třetí ročník Vítězného ÚNORA, totiž turnaje ve hře UNO, se bude konat v Praze, v budově poradenského centra o. s. Společnou cestou v Donovalské 1862 Praha 11. Zahájení bude v sobotu 5. února ve 14 hodin. Registrační poplatek 25,- Kč. Více info na <http://prazska-mladez.evangnet.cz>.

Se svým pře-ním
 Jan a Je-zub by - li vad - le vto naš duš. Cít - št - doel je
 ze - sis - pl - la, př - pra - vi - la o soud - nosl. Dou - fa - li, že
 před - ni pos - ty zle - sel so jm po - do - ti v Je - št - do - vě
 ka - bi - ne - tu. Ne - by - li ta troš - ka - ti. *Ref: Šeň - ně - ně je když*
 šlo - věla Bo - ha pod - na - zat svou v - sou oha. K na - bi ve - se
 Bo - št - ni - losl a na Bo - št - pro - tek - ce.

2) Učedníci měli matku,
 kterou lze jím závidět...
 Co si jednou předsevzala,
 to provedla vždycky hned.
 Projela zájné kariéry
 nenedala v šuplíku.
 K mistrovii s dělní přišla,
 přednesla mu šuplíku.

Ref: Směšné je...

3) "Jedližek jste připraveni
 hůčky kalich se mnou pít?"
 Zepal se Pán kandidátu.
 To by měli uváž...
 Chut' jil cesou Ježíšovou
 schází totiž nej/ice
 všem těm zbožným, kteří mají
 příliš světské ambice.

Ref: Směšné je...

O Pohár Orebitů se v lýtých soubojích utká 8 týmů během klání 19. února 2005 v Třebechovicích p. Orebem. Které týmy to nakonec budou, o tom rozhodne pořadí přihlášených. Jistou účast má vítěz loňského turnaje - „Real optimus“ a týmy organizátorů (YMCA Třebechovice a královéhradečtí „Smrtáci“). Hlaste se zavčasu. Přihlášky a info na: radim.zarsky@evangnet.cz; tel. 495432072

ACAT-Česká republika (hnutí křesťanů za odstranění mučení a trestu smrti) zve u příležitosti týdne modliteb za jednotu křesťanů na ekumenickou modlitbu za oběti mučení a za jejich mučitele v pátek 21. ledna v 18 hod. v kostele sv. Apolináře (Apolinářská ulice, Praha 2). Součástí setkání bude i informace o mezinárodním setkání ACAT, které se konalo v Paříži v prosinci 2004.
Kontakt: ACAT Školní 1, 252 67 Tuchoměřice, acat@centrum.cz

Nadace Mezinárodní potřeby, která působí v ČR i v zahraničí už desátým rokem a od roku 2000 zprostředkovává podporu vzdělávání filipínských dětí („adopci na dálku“), vyhláší sbírku na pomoc lidem z Filipín, kteří byli těžce postiženi nedávným tajfunem. Dary můžete poukazovat do konce ledna 2005 na účet: 139513054/0400, Živnostenská banka Liberec, variabilní symbol: 688 (nutno uvést).

Farní sbor ČCE v Boskovicích hledá kostelnickou rodinu se zájmem o aktivní účast na sborovém životě. Nástup možný od léta 2005. Nabízíme byt 2+1 s příslušenstvím a menší zahradou v příjemném prostředí. Tel.: 516 452 197, e-mail: zikmund.marek@quick.cz

---

Na zimních kurzech pro mladší, starší a nejstarší mládež jsou zatím stále volná místa. Přihlašujte se emailem na adrese mladez@evangnet.cz nebo poštou či telefonicky na oddělení mládeže ČCE, Jungmannova 9, 111 21 Praha 1, tel.: 224 999 273.

Nehodné stádečko ovcí i beranů hledá dobrého pastýře (Ez 34). Sídlo ovčína: Bukovka. Kontakt: br. kurátor 608 180 810 večer.
